

*V a/s Latvijas Hipotēku un zemes banka
Starpposma saīsinātie konsolidētie un bankas finanšu pārskati
par 9 mēnešu periodu, kas noslēdzās 2009. gada 30. septembrī
(neauditēti)*

V A/S „LATVIJAS HIPOTĒKU UN ZEMES BANKA” VADĪBAS ZIŅOJUMS

2009. gada 9 mēneši

Lai arī par tautsaimniecības atveseļošanas kopumā Latvijā vēl pāragri runāt, ir vērojama tālāka makroekonomiskā stabilizācija - mazinoties ekonomikas pārkaršanas sekām un nelīdzsvarotībai, tekošā konta deficītu jau nomainījis pārpalikums un turpina mazināties inflācija, atsevišķas rūpniecības nozares sāk atveseļoties.

Tomēr reālais iekšzemes kopprodukts (IKP) turpināja sarukt. Lejupslīdi noteica spēcīgs iekšzemes pieprasījuma kritums, kā arī vājš ārējais pieprasījums. Eksporta kritums vienlaikus ar ļoti strauju importa apjoma sarukumu noteica preču un pakalpojumu ārējās bilances uzlabošanu. Zems pieprasījums un finanšu resursu trūkums bija galvenie attīstību bremzējošie faktori visās tautsaimniecības nozarēs. Finanšu līdzekļu piesaistīšana ekonomikas atveseļošanai ir apgrūtināta, resursu apjoms finanšu tirgū ir ļoti ierobežots un salīdzinoši dārgs. Ievērojami paaugstinājies kredītrisks un pasliktinājusies klientu maksājumu disciplīna, kā rezultātā banku sektors galveno uzmanību veltī esošā portfeļa kvalitātes uzlabošanai. Izsniegto kredītu kopējais apjoms pakāpeniski samazinās, taču kredītešana turpinās. Latvijas bankas turpina kreditēt gan uzņēmumus, gan mājsaimniecības.

Latvijas Republikā banku pakalpojumus sniedz 21 banka un astoņas ārvalstu banku filiāles. 2009.gada deviņos mēnešos banku aktīvi ir samazinājušies par 7%, septembra beigās sasniedzot 21,6 miljardus latu, kredītportfeļa apjoms samazinājās par 5%, noguldījumi (ar tranzītfondiem) - par 8%, bet kapitāls un rezerves - par 10%. Banku neauditētie zaudējumi 2009.gada deviņos mēnešos sasniedza 579 miljonus latu, kuru galvenais iemesls ir uzkrājumu veidošana peļņu nenesošiem kredītiem.

Pretēji tendencei banku sektorā, šī gada deviņos mēnešos, Hipotēku bankas bruto aktīvu apjoms ir pieaudzis par 67,2 miljonu latu jeb par 7%, sasniedzot 1,03 miljardus latu. Vispārējās ekonomiskās situācijas pasliktināšanās rezultātā palielinoties izsniegto aizdevumu riskam, Hipotēku banka šogad ir izveidojusi uzkrājumus nedrošiem aktīviem 29 miljonu latu apjomā. Bankas pārskata perioda zaudējumi – 11,9 miljoni latu, bet iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa - 12 miljoni latu.

Hipotēku bankas bruto kredītportfelis 2009.gada deviņu mēnešu laikā ir samazinājies par 7,8 miljoniem latu jeb par 1%, sasniedzot 723,8 miljonus latu. Bankas realizētās Komersantu konkurētspējas uzlabošanas programmas ietvaros izsniegto aizdevumu apjoms šogad palielinājies par 49 miljoniem latu.

Noguldījumu apjoms Bankā 2009.gada deviņu mēnešu laikā ir samazinājies par 27 miljoniem latu jeb par 9%, līdz 275 miljoniem latu.

Banka 2009.gadā atmaksāja sindicētos un citus starpbanku ilgtermiņa aizdevumus 27 miljonu eiro (19 miljoni latu) apjomā, un uzkrāja līdzekļus otrajā pusgadā paredzēto sindicēto aizdevuma atmaksai, līdz ar to Bankas ieguldījumu apjoms Latvijas valsts vērtspapīros palielinājies līdz 93 miljoniem latu.

2009.gada janvārī tika palielināts Bankas pamatkapitāls par 29,5 miljoniem latu jeb par 61%. Kapitāla pietiekamības rādītājs septembra beigās - 11,4%, kas ievērojami pārsniedz Kredītiestāžu likumā noteikto minimumu - 8%. 2009.gada 4.ceturksnī ir plānots palielināt kapitālu vēl par 43 miljoniem latu.

2009.gada februārī Hipotēku banka un Privatizācijas aģentūra noslēdza akciju pirkuma līgumu, saskaņā ar kuru Hipotēku banka pārdeva visas tai piederošās Parex bankas akcijas Privatizācijas aģentūrai.

Hipotēku banka 2009. gada 3.ceturksnī turpināja realizēt attīstības programmas, kuru ietvaros valdības uzdevumā tiek sniegts atbalsts noteiktām uzņēmēju un iedzīvotāju grupām – Komersantu konkurētspējas uzlabošanas programmu, Mikrokredītešanas programmas. Sevišķu uzmanību Banka, kā valsts banka, pievērš komersantu konkurētspējas paaugstināšanas aizdevumiem, lai palīdzētu Latvijas uzņēmējiem turpināt savu uzņēmējdarbību ekonomikas lejupslīdes un finanšu krīzes apstākļos. Tāpat Banka uzsāka jaunas Eiropas Sociālā fonda līdzfinansētas programmas „Atbalsts pašnodarbinātības un komercdarbības uzsākšanai” īstenošanu.

Lai aktivizētu uzņēmējdarbību Latvijā, Ministru kabinets 2009.gada 17.februārī pieņēma noteikumus Nr.164 par aizdevumiem komersantu konkurētspējas paaugstināšanai. Saskaņā ar šiem noteikumiem Hipotēku banka sniedz investīciju un apgrozāmo līdzekļu aizdevumus maziem, vidējiem un lieliem komersantiem. Maijā Hipotēku banka saņēma pirmos 50 miljonus eiro (35,1 miljons latu) šīs programmas realizācijai no Ziemeļu investīciju bankas (Nordic Investment Bank), atlikušie 50 miljoni eiro (35,1 miljoni latu) tika ieskaitīti jūlijā.

2009.gada 10.martā Ministru kabinets pieņēma noteikumus Nr.238 par darbības programmas “Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājuma 2.2.1.4.aktivitāti “Aizdevumi komersantu konkurētspējas uzlabošanai”, kas paredz aizdevumu fonda izveidošanu kā nodalītu finanšu resursu bloku Hipotēku bankā komersantu kredītešanai Ministru kabineta noteikumu Nr.164 ietvaros (par aizdevumiem komersantu konkurētspējas paaugstināšanai). Aizdevumu fondu veido publiskais finansējums 61,6 miljoni eiro (43,3 miljoni latu) un Hipotēku bankas finansējums 21,6 miljoni eiro (15,2 miljoni latu). Kredītešana no aizdevumu fonda tika uzsākta š.g. maijā.

Līdz septembra beigām programmas ietvaros piešķirti aizdevumi 84,4 miljonu latu apmērā, tai skaitā no aizdevumu fonda līdzekļiem – 19,7 miljonu latu apmērā.

V A/S „LATVIJAS HIPOTĒKU UN ZEMES BANKA”
VADĪBAS ZĪNOJUMS
(turpinājums)

Saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 2.decembra rīkojumu Nr.752 Hipotēku banka šā gada 1.ceturksnī uzsāka Latvijas mazo un vidējo komersantu mikrokreditēšanas programmas realizāciju, sniedzot mikroaizdevumus līdz 3 tūkstošiem latu. Programmas finansējuma kopējais apjoms ir 564,8 tūkstoši latu, līdz septembra beigām Hipotēku banka ir piešķīrusi mikrokredītus par kopējo summu 244 tūkstoši latu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 31.marta noteikumiem Nr.293 Par darbības programmas “Cilvēkresursi un nodarbinātība” papildinājuma 1.3.1.2.aktivitāti “Atbalsts pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības uzsākšanai” Hipotēku banka augustā uzsāka Starta programmas realizāciju, kuras ietvaros komercdarbības uzsācējiem tiek sniegtas apmācības biznesa pamatos un konsultācijas biznesa plāna sagatavošanā. Pozitīva kredītkomitejas lēmuma gadījumā programmas dalībnieks saņem aizdevumu un grantus biznesa plānā aprakstītā projekta realizācijai. Līdz septembra beigām uz konsultācijām un apmācībām ir pieteikušies 189 pretendenti, bankā ir iesniegti 10 biznesa plāni. Finansiālā atbalsta piešķiršana uzsākta oktobrī.

Pavasārī Banka parakstīja sadarbības līgumus ar pieciem Latvijā nodibināto novadu fondu vadītājiem (Valmieras, Talsu, Alūksnes, Liepājas un Lielvārdes), kā arī Limbažu rajona padomi, Ogres novada domi, Ērgļu novada domi, Jūrkalnes pagasta padomi par projektu konkursu organizēšanu. Hipotēku banka atbalsta fondu rīkoto projektu konkursu labākos darbus, kas veicina vietējo iedzīvotāju pašiniciatīvu un uzņēmību savas dzīves vides uzlabošanā.

Trešo gadu pēc kārtas Hipotēku banka piedalījās kampaņā "Uzslavē labu servisu!" Kampaņā šogad iesaistījās rekordliels uzņēmumu skaits – 75. Bankas sniegto pakalpojumu kvalitāti ir novērtējuši mūsu klienti, izvirzot Preiļu filiāli kā vienu no desmit kampaņā uzslavētākajām apkalpošanas vietām.

Septembrī noslēdzās projekts „Labā prakse”, ko organizēja Hipotēku banka sadarbībā ar RTU. Tā ietvaros notika projektu konkurss, kura mērķis bija veicināt studentu ieinteresētību un papildināt zināšanas viņu izvēlētajā inženierzinātņu studiju jomā, nodrošinot tiem 1 (viena) mēneša prakses vietu vasarā, kādā no Latvijas uzņēmumiem. Prakses vietas tiks piešķirtas 11 studentiem, kas tika nodrošinātas Hipotēku bankas klientu uzņēmumos u.c. nozares vadošajos uzņēmumos Latvijā.

2009.gada sākumā starptautiskās kredītreitingu aģentūras ir pakāpeniski samazinājušas Latvijas kredītreitingus. *Standard & Poor's Rating Services* un *Fitch Ratings* ir pazeminājušas Latvijas kredītreitingus līdz *BB+*, kas ir spekulatīva līmeņa reitings, norādot, ka reitingu samazināšana atspoguļo ekonomiskās situācijas lejuplīdi, kas bijusi straujāka par iepriekš prognozēto. Savukārt *Moody's Investors Service Ltd* Latvijas kredītreitingu samazināja līdz zemākajam investīciju līmeņa reitingam *Baa3*. Hipotēku banka ir 100% valstij piederoša banka un tās reitings nevar pārsniegt valstij noteikto reitingu, tāpēc starptautiskā reitingu aģentūra *Moody's Investors Service Ltd*, samazinot Latvijas kredītreitingu, samazināja arī Hipotēku bankas kredītreitingus. Bankai piešķirtie reitingi ir šādi:

- ilgtermiņa ārvalstu valūtas ieguldījumiem – **Baa3**,
- īstermiņa ārvalstu valūtas ieguldījumiem – **P3**,
- finansiālās stabilitātes reitings – **E+**
- hipotekāro ķīlu zīmju reitings – **Baa2**,

kas ir investīciju līmeņa reitingi.

Noslēdzoties 2009.gada 3.ceturksnim Hipotēku banka savus klientus apkalpoja 29 filiālēs, kas atrodas gan Rīgā, gan katrā Latvijas rajona centrā un 8 norēķinu grupās dažādos Latvijas reģionos. Bankas vadība ir pieņēmusi lēmumu uzsākt Hipotēku bankas filiāļu un norēķinu grupu tīkla optimizāciju. Tās rezultātā līdz 2009.gada 1.novembrim tiks slēgtas Ūnijas filiāles Siguldas norēķinu grupa un Liepājas filiāles norēķinu grupa. Balvu un Ludzas filiāles tiks pārveidotas par norēķinu grupām. Savukārt Valkas filiālei un Smiltenes norēķinu grupai tiek savstarpēji mainīts statuss. Šo reorganizāciju rezultātā tiks panākta augstāka darba efektivitāte un samazinātas izmaksas.

2009.gada pirmajos 3 ceturkšņos uzstādīti 15 jauni bankomāti (ATM). Hipotēku bankas kopējais ATM tīkls uz 2009.gada 3.ceturkšņa beigām ir paplašinājies līdz 70 bankomātiem. Hipotēku bankas klientiem šobrīd ir iespēja bez komisijas maksas izņemt skaidru naudu Hipotēku bankas (70 ATM), Rietumu bankas (14 ATM), Latvijas Krājbankas (202 ATM), SEB bankas (226 ATM) un Parex bankas (144 ATM) bankomātos visā Latvijā. 2009.gada 3.ceturkšņa beigās Hipotēku bankas un „draudzīgo bankomātu” tīkls veido 656 ATM, jeb nedaudz vairāk kā pusi no kopējā Latvijas bankomātu tīkla.

**V A/S „LATVIJAS HIPOTĒKU UN ZEMES BANKA”
PADOMES UN VALDES SASTĀVS**

Padome (2009. gada 30. septembrī)

Baiba Bāne	Padomes priekšsēdētāja
Dāvids Tauriņš	Padomes priekšsēdētājas vietnieks
Baiba Brigmane	Padomes locekle

Pārskata perioda laikā Padomes locekļu amatus atstāja Jānis Šnore, Matīss Markuss un Iveta Strautiņa un par Padomes locekli tika ievēlēta Baiba Brigmane.

Valde (2009. gada 30. septembrī)

Rolands Paņķo	Valdes priekšsēdētājs
Jēkabs Krieviņš	Valdes priekšsēdētāja vietnieks
Andris Riekstiņš	Valdes loceklis
Jānis Bērziņš	Valdes loceklis

Pārskata perioda laikā valdes priekšsēdētāja amatu atstāja Inesis Feiferis un par valdes priekšsēdētāju tika ievēlēts Rolands Paņķo, par valdes priekšsēdētāja vietnieku Jēkabs Krieviņš.

Pārskata perioda laikā valdes locekles amatu atstāja Aija Laicāne un par valdes locekli tika ievēlēts Jānis Bērziņš.

PAZIŅOJUMS PAR VADĪBAS ATBILDĪBU

Vadība ir atbildīga par finanšu pārskatu sagatavošanu, balstoties uz sākotnējo grāmatvedības uzskaiti par katru pārskata periodu, kas patiesi atspoguļo Koncerna un Bankas finansiālo stāvokli uz pārskata perioda beigām, kā arī darbības rezultātiem un naudas plūsmām par šo periodu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajos Starptautiskajos finanšu pārskatu standartos noteiktajiem vispārpieņemtajiem grāmatvedības principiem.

Vadība apstiprina, ka saīsinātie konsolidētie un Bankas finanšu pārskati par 2009. gada deviņiem mēnešiem ir sagatavoti, pamatojoties uz atbilstošām grāmatvedības metodēm, kuru pielietojums ir bijis konsekvents, un vadības lēmumi un pieņēmumi attiecībā uz šo pārskatu sagatavošanu ir bijuši piesardzīgi un saprātīgi. Vadība apstiprina, ka finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, balstoties uz uzņēmējdarbības turpināšanas principu. Pārskata periodā ir konsekventi izmantotas atbilstošas uzskaites metodes. Finanšu pārskatu sagatavošanas gaitā vadības pieņemtie lēmumi un izdarītie novērtējumi ir bijuši piesardzīgi un pamatoti.

Vadība ir atbildīga par atbilstošas grāmatvedības uzskaites kārtošānu, par Koncerna un Bankas līdzekļu saglabāšanu, kā arī krāpšanas un citas negodīgas rīcības novēršanu, kā arī par Bankas darbības atbilstību Latvijas Republikas Kredītiestāžu likumam, Latvijas Bankas un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas norādījumiem un citu Latvijas Republikā spēkā esošo likumu prasībām.

V a/s Latvijas Hipotēku un zemes banka
Starpposma saīsinātie konsolidētie un bankas finanšu pārskati par 9 mēnešu periodu, kas
noslēdzās 2009. gada 30. septembrī (neaudītēti)

PEĻŅAS UN ZAUDĒJUMU APRĒĶINS

(visas summas ir tūkstošos latu)

	9 mēneši līdz 30/09/09		9 mēneši līdz 30/09/08	
	Koncerns	Banka	Koncerns	Banka
Procentu ieņēmumi	42,879	41,193	48,743	46,839
Procentu izdevumi	(23,647)	(23,306)	(33,309)	(32,720)
Tīrie procentu ieņēmumi	19,232	17,887	15,434	14,119
Komisijas naudas ieņēmumi	3,176	2,971	3,106	3,023
Komisijas naudas izdevumi	(731)	(726)	(694)	(685)
Tīrie komisijas ieņēmumi	2,445	2,245	2,412	2,338
Dividenžu ienākumi	1	48	13	813
Peļņa no darījumiem ar vērtspapīriem un ārvalstu valūtu	4,830	4,837	1,566	1,535
Citi ieņēmumi	6,326	4,660	3,683	2,438
Personāla izmaksas	(7,273)	(6,487)	(7,739)	(6,925)
Administratīvie izdevumi	(5,764)	(5,035)	(6,760)	(5,787)
Nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu vērtības nolietojums	(1,537)	(1,392)	(1,772)	(1,525)
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(31,668)	(29,668)	(4,531)	(4,096)
Peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa	(13,408)	(12,905)	2,306	2,910
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	1,004	1,006	(247)	(193)
Pārskata perioda peļņa	(12,404)	(11,899)	2,059	2,717
Attiecināma uz:				
Bankas akcionāriem	(12,424)	-	2,054	-
Mazākuma līdzdalību	20	-	5	-

V a/s Latvijas Hipotēku un zemes banka
Starpposma saīsinātie konsolidētie un bankas finanšu pārskati par 9 mēnešu periodu, kas
noslēdzās 2009. gada 30. septembrī (neaudītēti)

BILANCE

(visas summas ir tūkstošos latu)

	30/09/09		31/12/08	
	Koncerns	Banka	Koncerns	Banka
<u>Aktīvi</u>				
Kase un prasības uz pieprasījumu pret				
Centrālo Banku	38,941	38,941	45,115	45,115
Tirgojamie vērtspapīri	6,876	6,706	3,859	3,711
Ieguldījumu vērtspapīri – līdz termiņa				
beigām turētie	49,337	49,281	64,070	63,969
Ieguldījumu vērtspapīri – pieejami				
pārdošanai	87,466	87,466	26,296	26,296
Prasības pret citām kredītiestādēm	95,358	95,253	65,587	65,334
Atvasinātie līgumi	679	679	1,581	1,581
Kredīti	689,613	699,748	742,386	726,575
Ieguldījumu īpašumi	1,826	1,826	1,826	1,826
Līdzdalība saistīto un meitas				
uzņēmumu pamatkapitālā	295	1,763	296	898
Nemateriālie aktīvi	2,241	1,752	2,434	1,942
Pamatlīdzekļi	7,889	7,153	8,707	7,638
Uzņēmumu ienākuma nodokļa				
prasības	-	-	1,147	1,004
Pārējie aktīvi	7,069	1,172	5,000	1,456
Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ieņēmumi	853	708	718	564
Kopā aktīvi	988,443	992,448	969,022	947,909
<u>Pasīvi</u>				
Saistības pret kredītiestādēm	505,106	505,106	515,228	495,927
Noguldījumi	279,944	280,166	302,098	302,209
Atvasinātie līgumi	16	15	546	546
Tranzītresursi	2,117	2,117	2,276	2,276
Emitētie parāda vērtspapīri	32,708	37,740	40,660	40,660
Pārējās saistības	56,327	55,716	13,083	12,379
Nākamo periodu ieņēmumi un uzkrātie				
izdevumi	4,191	3,540	2,610	1,882
Maksājamais ienākuma nodoklis	-	-	-	-
Atliktās nodokļu saistības	-	-	1,006	1,006
Pakārtotās saistības	31,544	31,544	31,089	31,089
Kopā saistības	911,953	915,944	908,596	887,974
<u>Kapitāls un rezerves</u>				
Akciju kapitāls	78,031	78,031	48,513	48,513
Rezerves kapitāls	2,524	2,063	2,524	2,063
Mazākuma līdzdalība	49	-	29	-
Pārdošanai pieejamo ieguldījumu				
pārvērtēšanas rezerve	(3,645)	(3,645)	(3,562)	(3,562)
Nesadalītā peļņa	(469)	55	12,922	12,921
Kopā kapitāls un rezerves	76,490	76,504	60,426	59,935
Kopā pasīvi	988,443	992,448	969,022	947,909
<u>Ārpusbilances posteni</u>				
Iespējamās saistības	11,946	11,946	24,007	24,007
Finansiālās saistības	21,951	37,066	29,746	39,399

V a/s Latvijas Hipotēku un zemes banka
Starpposma saīsinātie konsolidētie un bankas finanšu pārskati par 9 mēnešu periodu, kas
noslēdzās 2009. gada 30. septembrī (neaudītēti)

KONSOLIDĒTAIS KAPITĀLA UN REZERVJU IZMAIŅU PĀRSKATS

(visas summas ir tūkstošos latu)

	Attiecināms uz Bankas akcionāriem				Mazākuma līdzdalība	Kopā kapitāls
	Akciju kapitāls	Rezerves kapitāls	Pārdošanai pieejamo ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	Nesadalītā peļņa		
Bilance 2008. gada 31. decembrī	48,513	2,524	(3,562)	12,922	29	60,426
Pamatkapitāla palielināšana	29,518	-	-	-	-	29,518
Peļņas sadale – maksa par valsts kapitāla izmantošanu	-	-	-	(967)	-	(967)
Neto zaudējumi no pārdošanai pieejamajiem ieguldījumiem	-	-	(83)	-	-	(83)
Pārskata perioda peļņa / (zaudējumi)	-	-	-	(12,424)	20	(12,404)
Bilance 2009. gada 30. septembrī	78,031	2,524	(3,645)	(469)	49	76,490

BANKAS KAPITĀLA UN REZERVJU IZMAIŅU PĀRSKATS

(visas summas ir tūkstošos latu)

	Akciju kapitāls	Rezerves kapitāls	Pārdošanai pieejamo ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	Nesadalītā peļņa	Kopā kapitāls
Bilance 2008. gada 31. decembrī	48,513	2,063	(3,562)	12,921	59,935
Pamatkapitāla palielināšana	29,518	-	-	-	29,518
Peļņas sadale – maksa par valsts kapitāla izmantošanu	-	-	-	(967)	(967)
Neto zaudējumi no pārdošanai pieejamajiem ieguldījumiem	-	-	(83)	-	(83)
Pārskata perioda zaudējumi	-	-	-	(11,899)	(11,899)
Bilance 2009. gada 30. septembrī	78,031	2,063	(3,645)	55	76,504

V a/s Latvijas Hipotēku un zemes banka
Starpposma saīsinātie konsolidētie un bankas finanšu pārskati par 9 mēnešu periodu, kas
noslēdzās 2009. gada 30. septembrī (neaudītēti)

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

(visas summas ir tūkstošos latu)

	9 mēneši līdz 30/09/09		9 mēneši līdz 30/09/08	
	Koncerns	Banka	Koncerns	Banka
Naudas plūsma pamatdarbības rezultātā				
Zaudējumi / peļņa pirms nodokļiem	(13,408)	(12,905)	2,306	2,910
Nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu nolietojums	1,537	1,392	1,772	1,525
Uzkrājumu vērtības samazinājumam pieaugums	23,990	23,307	3,190	2,755
Pamatlīdzekļu pārdošanas peļņa	32	32	(136)	(1)
Naudas un tās ekvivalentu pieaugums pamatdarbības rezultātā pirms izmaiņām aktīvos un saistībās	12,151	11,826	7,132	7,189
Prasību pret kredītiestādēm samazinājums / (pieaugums)	27,399	27,399	(13,020)	(13,020)
Kredītu samazinājums / (pieaugums)	30,351	4,835	(64,875)	(56,246)
Tirgojamo vērtspapīru samazinājums / (pieaugums)	(3,017)	(2,995)	1,440	1,440
Saistību pret kredītiestādēm (samazinājums) / pieaugums	(115,924)	(96,949)	15,775	5,188
Noguldījumu (samazinājums) / pieaugums	(22,154)	(22,043)	(4,788)	(4,716)
Tranzītresursu (samazinājums)	(159)	(159)	(108)	(108)
Emitēto parāda vērtspapīru (samazinājums)	(7,952)	(2,920)	(12,225)	(12,225)
Nākamo periodu ieņēmumu un uzkrāto izdevumu pieaugums / (samazinājums)	2,038	2,114	349	377
Nākamo periodu izdevumu un uzkrāto ieņēmumu (pieaugums)	(135)	(144)	7	83
Pārējo aktīvu samazinājums / (pieaugums)	(594)	1,869	(1,268)	(475)
Pārējo saistību pieaugums	42,714	42,806	(480)	(364)
Pamatdarbības neto naudas plūsma	(35,282)	(34,361)	(72,061)	(72,877)
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	(2)	-	(674)	(619)
Naudas plūsma ieguldīšanas darbības rezultātā				
Ieguldījumu vērtspapīros pieaugums	(47,516)	(47,560)	(19,157)	(18,986)
Pamatlīdzekļu un nemateriālo aktīvu iegāde	(874)	(751)	(2,003)	(1,427)
Pamatlīdzekļu pārdošana	316	2	118	14
Līdzdalības uzņēmumu kapitālā pārdošana	1	-	220	22
Līdzdalības uzņēmumu kapitālā (pirkšana)	-	(865)	-	-
Ieguldīšanas darbības naudas plūsma	(48,073)	(49,174)	(20,822)	(20,377)
Naudas plūsma finansēšanas darbības rezultātā				
Akciju kapitāla piesaiste	29,518	29,518	18,242	18,242
Pakārtotā kapitāla piesaiste	-	-	-	-
Izmaksātās dividendes	(967)	(967)	(1,659)	(1,659)
Finansēšanas darbības naudas plūsma	28,551	28,551	16,583	16,583
Naudas un tās ekvivalentu pieaugums	(54,806)	(54,984)	(76,974)	(77,290)
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda sākumā	57,456	57,529	131,936	131,857
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda beigās	2,650	2,545	54,962	54,567

VISPĀRĒJA INFORMĀCIJA

Latvijas Hipotēku un zemes banku nodibināja Latvijas valdība 1993. gada 19. martā ar LR Ministru kabineta rīkojumu Nr. 140, kā valsts komercbanku. Banka tika reģistrēta LR Uzņēmumu reģistrā 1993. gada 3. jūnijā. Saskaņā ar Komerclikuma reformu Banka 2004. gada 14. jūlijā ir reģistrēta komercreģistrā.

Bankas darbību regulē Kredītiestāžu likums, kā arī citi LR spēkā esošie likumi, tās Statūti, Latvijas Bankas un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas norādījumi, kā arī LR Ministru kabineta rīkojumi un noteikumi. Banka atrodas LR Finanšu ministrijas pārziņā, kas Latvijas Republikas Ministru kabineta vārdā pārstāv akcionāra intereses un ir 100% Bankas akciju turētāja.

RISKU PĀRVALDĪŠANA

Koncerns un Banka īsteno visu būtiskāko Koncerna un Bankas darbību ietekmējošo risku pārvaldīšanu atbilstoši Bankas Padomes apstiprinātajai Risku pārvaldīšanas politikai, kas apraksta un nosaka līdzekļu kopumu, ar kuru palīdzību var tikt maksimāli samazināta varbūtība Koncernam vai Bankai ciest zaudējumus gadījumos, kad Koncerna vai Bankas ieguldītie vai tai pienākošies līdzekļi netiktu atmaksāti vai atgūti laikā vai pilnā apmērā vai arī Koncerns vai Banka ciestu cita veida zaudējumus vai negūtu plānoto peļņu.

Pārskata periodā notika būtiskas izmaiņas gan vietējā, gan ārvalstu finanšu tirgos, līdz ar to Koncernā un Bankā tika ieviestas vai pilnveidotas vairākas risku pārvaldības metodes, kas ļauj precīzāk un savlaicīgāk identificēt riskus un novērtēt to ietekmi uz Koncerna un Bankas turpmāko darbību. Galvenā uzmanība Koncernā un Bankā tika pievērsta likviditātes riska, kredītriska un kapitāla pietiekamības riska metodiku pilnveidošanai.

Risku pārvaldīšanā Koncerns un Banka ievēro sekojošus principus:

- uzņemoties riskus, Koncerns un Banka saglabā ilgtermiņa spēju īstenot tās attīstības stratēģijā noteiktos mērķus un uzdevumus;
- Koncerns un Banka veic savu darbību, uzturot optimālu attiecību starp ienesīgumu un Koncerna un Bankas aizsargātību pret riskiem, tas ir, ienesīgumam jābūt pēc iespējas lielākam, bet tādēļ Koncerns un Banka nedrīkst tikt pakļauta būtiskiem riskiem;
- riska novērtēšana un vadība ir Koncerna un Bankas darbības ikdienas funkciju sastāvdaļa;
- Koncerna un Bankas darbiniekam, atbilstoši pilnvarojumam un kompetencei, ir jāzina klients un pilnībā jāizprot katra konkrētā darījuma (operācijas) saturs, lai spētu noteikt un novērtēt ar darījumu (operāciju) saistītos riskus un rastu gan klientam, gan Koncernam un Bankai optimālu risinājumu;
- Koncerns un Banka novērtē iespējamus zaudējumus, ko tie varētu ciest, uzņemoties riskus, un izvairās no ārkārtas zaudējumiem savā darbībā;
- Koncerns un Banka nosaka un novērtē iespējamus riskus pirms jaunu produktu vai pakalpojumu pārdošanas vai iesaistīšanās jaunos tirgos;
- Koncerns un Banka, kur tas nepieciešams, pazemina riska limitus, pārdod riskam pakļautos aktīvus vai pat aiziet no attiecīgiem tirgiem, ja tos novērtē par pārāk riskantiem.

Risku pārvaldīšanā Koncerns un Banka pielieto dažādas risku analīzes metodes un instrumentus, kā arī nosaka limitus un ierobežojumus. Visas risku pārvaldīšanas politikas ir apstiprinājuši Bankas padome.

Kredītrisks

Koncerns un Banka ir pakļauti kredītriskam, kas ir risks, ja Koncerna vai Bankas klients vai sadarbības partneris nespēj vai atsakās pildīt saistības pret Koncernu vai Banku pilnā apmērā un noteiktajā termiņā. Koncerns un Banka pārvalda kredītrisku saskaņā ar Kredītpolitiku, kā arī iekšējiem kredītoperāciju noteikumiem, procedūrām un instrukcijām.

Kredītpolitikā noteiktie principi, novērtēšanas metodes un pārvaldes instrumenti attiecas uz visām Koncerna un Bankas darbībām, kas ietver kredītrisku – kredītēšanu, finanšu tirgus darījumus (operācijas), starpniekdarbību klienta vārdā un galvojumu sniegšanu trešajām pusēm.

Kredītriska, t.sk. kredītriska koncentrāciju, un kredītportfeļa kvalitātes uzraudzību veic Risku vadības komiteja, savukārt lēmumus par kredītriska uzņemšanos noteikto limitu ietvaros pieņem Centrālās, reģionu un filiāļu kredītkomitejas. Risku vadības departaments ir atbildīgs par kredītriska koncentrāciju analīzi, limitu noteikšanu un kontroli, kredītportfeļa kvalitātes novērtēšanu un ikdienas kredītriska vadību operācijās ar finanšu instrumentiem, kamēr Bankas Aizdevumu departaments ir atbildīgs par ikdienas kredītriska vadību kredītoperācijās.

RISKU PĀRVALDĪŠANA (turpinājums)

Koncerns un Banka regulāri veic kredītriska uzraudzību, pastāvīgi novērtējot klienta vai darījuma partnera kredītspēju un saistību nodrošinājuma pietiekamību, kā arī kontrolējot kredītrisku atsevišķa klienta, savstarpēji saistītu klientu un tautsaimniecības nozaru līmenī atbilstoši Koncernā un Bankā apstiprinātajiem limitiem. Parasti aizdevumu nodrošinājums ir nekustamā īpašuma ķīla, kā arī biznesa aktīvi tādi kā ēkas, krājumi un debitoru parādi.

Pārskata periodā, būtiski pieaugot kredītriskam un veidojamo uzkrājumu apjomam, Banka un Koncerns turpināja attīstīt kredītriska pārvaldīšanas metodiku. Uzkrājumu veidošanā nedrošiem parādiem Banka un Koncerns ņem vērā gan aizņēmēja maksātspēju raksturojošos faktoros, gan kredītrisku mazinošos elementus, piemēram, nodrošinājumu.

Bankas un Koncerna izmantotā pieeja paredz, ka Banka un Koncerns veido uzkrājumus nedrošiem parādiem situācijās, kad nedz maksātspēja, nedz nodrošinājums nespēj segt aizņēmēja saistības vai to daļu, kā rezultātā pastāv objektīvi apstākļi finanšu aktīva vērtības samazinājumam.

Banka un Koncerns uztur atsevišķu datu bāzi zaudējumos norakstīto finanšu aktīvu novērtēšanai dažādos griezumos, piemēram, dalījumā pēc reģioniem, produktu veidiem, tautsaimniecības nozarēm utt. Nodrošinot secīgu šādu datu uzkrāšanu, Banka un Koncerns nodrošina gan informācijas uzkrāšanu par zaudējumiem dažādos periodos, gan pilnveido savu kredītriska analīzes un pārvaldīšanas metodiku. Tā kā vēsturiskie dati neuzrāda šī brīža apstākļiem atbilstošu kredītriska līmeni, Banka un Koncerns veic šo datu prognozes korekciju, atbilstoši Bankas un Koncerna ekspertu, kā arī statistisko analīžu rezultātiem. Banka un Koncerns veic stresa testēšanu un scenāriju analīzi attiecībā uz dažādu makrovīdi raksturojošo faktoru izmaiņām, piemēram, nekustamā īpašuma cenu kritumu, iedzīvotāju ienākumu samazināšanos, iespējamām izmaiņām dažādu tautsaimniecības nozaru attīstībā un tamlīdzīgi.

Koncerns un Banka pārvalda kredītriska koncentrāciju saskaņā ar Riska darījumu kontroles politiku, kas nosaka kredītriska koncentrācijas analīzes metodes un kontroles instrumentus, t.sk. kredītriska koncentrācijas limitus. Kredītriska koncentrācija tiek pārvaldīta, novērtējot un nosakot limitus šādām pozīcijām:

- lielo riska darījumu attiecība pret Bankas pašu kapitālu (iekšējais limits - 400%, Kredītiestāžu likumā noteiktais - 800%), uz 30.09.2009. bija 55.1% (uz 31.12.2008. – 78.6%);
- maksimālā viena klienta (savstarpēji saistītu klientu grupas) koncentrācija pret pašu kapitālu, kas nevar pārsniegt 25%, uz 30.09.2009. bija 24.0% (uz 31.12.2008. - 22.1%);
- ar Banku saistīto personu riska darījumu attiecība pret Bankas pašu kapitālu, kas nevar pārsniegt 15%, uz 30.09.2009. bija 6.8% (uz 31.12.2008. – 3.8%);
- maksimālā kredītportfeļa koncentrācija vienā tautsaimniecības nozarē uz 30.06.2009. bija 104.5% (uz 31.12.2009. – 172.6%).

Tā kā Bankas attīstības stratēģija nav vērsta uz nerezidentu apkalpošanu, Bankas prasību pret nerezidentiēm īpatsvars aktīvos ir mazs un uz 30.09.2009. sastādīja 10.0% (uz 31.12.2008. – 8.9%). Valsts riska, kas veidojas kredītooperāciju ar nerezidentiēm rezultātā, pārvaldīšanu nosaka Valsts riska pārvaldīšanas politika.

Likviditātes risks

Likviditātes risks ir saistīts ar Koncerna un Bankas spēju savlaicīgi dzēst klientu un citu Koncerna vai Bankas kreditoru juridiski pamatotās prasības un nodrošināt iepriekš plānoto prasību pieaugumu ar saprātīgām izmaksām. Likviditātes riska pārvaldīšanas principi ir noteikti Likviditātes riska vadības politikā. Banka pastāvīgi kontrolē, lai tās likvidie aktīvi nebūtu mazāki par 30% no Bankas īstermiņa saistībām, ko nosaka Finanšu un kapitāla tirgus komisija. Likviditātes riska uzraudzību veic Bankas Aktīvu un pasīvu vadības komiteja, savukārt likviditātes riska vadību ikdienā nodrošina Finanšu vadības departaments. Likviditātes riska novērtēšanā Banka pielieto aktīvu un pasīvu termiņu nesakrītības metodi (GAP). Lai ierobežotu likviditātes risku, Banka ir noteikusi likviditātes neto pozīciju limitus katrā būtiskajā valūtā un kopējo likviditātes neto pozīcijas limitu, kā arī maksimālo viena noguldītāja noguldījuma summu. Likviditātes rādītāja (min – 30%) izpilde uz 30.09.2009. bija 133.6% (uz 31.12.2008. – 60.4%).

Ārvalstu valūtu risks

Ārvalstu valūtu risks ir saistīts ar ārvalstu valūtu aktīvu un saistību pozīciju atšķirībām, kas valūtas kursu izmaiņu rezultātā ietekmē Koncerna un Bankas naudas plūsmu un finanšu rezultātu. Ārvalstu valūtu riska pārvaldīšanas principi ir noteikti Valūtas riska pārvaldīšanas politikā. Ārvalstu valūtu riska uzraudzību veic Bankas Aktīvu un pasīvu vadības komiteja, savukārt Ārvalstu valūtu riska vadību ikdienā nodrošina Finanšu vadības departaments.

Koncerns un Banka kontrolē ārvalstu valūtu risku, nosakot atvērto valūtas pozīciju limitus katrā atsevišķā valūtā un konsolidēti latos visām valūtām, kā arī ievēro Kredītiestāžu likumā noteiktos atvērto valūtas pozīciju ierobežojumus.

RISKU PĀRVALDĪŠANA (turpinājums)

Procentu likmju risks

Procentu likmju risks ir saistīts ar tirgus likmju izmaiņu ietekmi uz Koncerna un Bankas procentu ieņēmumiem un ekonomisko vērtību. Lai novērtētu procentu likmju risku, Koncerns un Banka regulāri analizē procentu likmju jutīgo aktīvu un pasīvu termiņstruktūru un tās jutīgumu pret iespējamām procentu likmju izmaiņām. Procentu likmju riska uzraudzību veic Aktīvu un pasīvu vadības komiteja, savukārt par procentu likmju riska pārvaldi ikdienā ir atbildīgs Finanšu vadības departaments.

Banka ir noteikusi limitu ekonomiskās vērtības izmaiņām 10% apmērā no pašu kapitāla un tīro procentu ienākumu izmaiņām 2% apmērā no pašu kapitāla, kas 30.09.2009. bija attiecīgi 8.5% (31.12.2008. – 9.8%) un 0.2% (31.12.2008. – 0.3%).

Operacionālais risks

Operacionālais risks izriet no apzinātām vai neapzinātām atkāpēm no pieņemtajiem principiem Koncerna un Bankas ikdienas darbībā, piemēram, cilvēku kļūdas vai krāpšana, informācijas sistēmu darbības traucējumi, nepietiekamas kontroles procedūras vai to neievērošana. Operacionālā riska pārvaldīšanu Koncernā un Bankā nosaka Operacionālā riska pārvaldīšanas politika. Operacionālā riska vadība un kontrole Koncernā un Bankā tiek veikta ar Iekšējās kontroles sistēmas palīdzību. Operacionālā riska novērtēšana tiek veikta, izmantojot pašnovērtējuma metodi. Savukārt operacionālā riska identificēšanu, analīzi un kontroli nodrošina operacionālā riska vadības informācijas sistēma, kurā reģistrē un analizē operacionālā riska gadījumus un novērtē iespējamo zaudējumu lielumu. Koncerna un Bankas struktūrvienības ir atbildīgas par operacionālā riska pārvaldīšanu ikdienas darbībā, savukārt Bankas Risku vadības komiteja veic operacionālā riska uzraudzību. Risku vadības departaments ir atbildīgs par operacionālā riska pārvaldības ieviešanu Koncernā un Bankā.

Pilnveidojot risku vadības sistēmu, Bankā ir ieviests darbības nepārtrauktības plāns, kas paredz Bankas, tās struktūrvienību un darbinieku rīcību krīzes situācijā, iestājoties riskiem, kas var nelabvēlīgi ietekmēt Bankas darbību.

Kapitāla pietiekamība

Kapitāla pietiekamība atspoguļo tos Koncerna un Bankas kapitāla resursus, kas nepieciešami, lai nodrošinātos pret kredīta un tirgus riskiem, kas saistīti ar aktīviem un ārpusbilances posteņiem, kā arī pret operacionālajiem riskiem.

2008. gadā stājās spēkā Eiropas Savienības jaunie kapitāla pietiekamības aprēķināšanas noteikumi (Bāzele II). Kredītriska un tirgus riska minimālo kapitāla prasību aprēķināšanai Koncerns un Banka izmanto standartizēto pieeju, bet operacionālā riska kapitāla prasības aprēķināšanai – pamatrādītāja pieeju.

Atbilstoši Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) prasībām aprēķinātais Bankas kapitāla pietiekamības rādītājs 30.09.2009. bija 11.4% (31.12.2008. – 9.6%), kas pārsniedz noteikto pašu kapitāla un riska svērto aktīvu un ārpusbilances posteņu kopsummas attiecības minimumu – 8%.

Koncernā un Bankā ir veikta arī iekšējā kapitāla pietiekamības novērtēšana, papildus aprēķinot kapitāla prasības tiem būtiskajiem riskiem, kuriem nav noteiktas regulējošās minimālās kapitāla prasības. Iekšējā kapitāla pietiekamības novērtēšanas rezultāti uz 30.09.2009. bija šādi (tūkst. LVL):

	30/09/09
	Banka
Pašu kapitāls iekšējā kapitāla pietiekamības novērtēšanai	100,730
Iekšējā kapitāla prasību kopsumma	79,452
Iekšējā kapitāla pietiekamības rādītājs	10.1%
Pašu kapitāla pārpalikums	21,278

V a/s Latvijas Hipotēku un zemes banka
Starpposma saīsinātie konsolidētie un bankas finanšu pārskati par 9 mēnešu periodu, kas
noslēdzās 2009. gada 30. septembrī (neauditi)

BANKAS DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

Pozīcijas nosaukums	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata gadā
Kapitāla atdeve (ROE) (%)	-23.26%	1.93%
Aktīvu atdeve (ROA) (%)	-1.59%	0.14%

KONSOLIDĀCIJAS GRUPAS SASTĀVS

Nr. p.k.	Komerksabiedrības nosaukums	Reģistrācijas vietas kods, reģistrācijas adrese	Komerc-sabiedrības darbības veids*	Daļa pamatkapitālā (%)	Balsttiesību daļa komerksabiedrībā (%)	Pamatojums iekļaušanai grupā**
1.	SIA „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra”	LV –Latvija 40003426895	CKS	100	100	MS
2.	SIA „Hipolīzings”	LV – Latvija 40003616329	CFI	100	100	MS
3.	SIA „Risku investīciju sabiedrība”	LV – Latvija 40003952445	CFI	100	100	MS
4.	IPS „Hipo fondi”	LV – Latvija 40003403040	IPS	83	83	MS
5.	SIA „Rīgas Centra namu pārvalde”	LV – Latvija 40003266805	CKS	100	100	MS
6.	KS "Mazo un vidējo komersantu atbalsta fonds"	LV – Latvija 40003681329	CFI	47.62	47.62	KS

* IPS – ieguldījumu pārvaldes sabiedrība, CFI – cita finanšu iestāde, CKS – cita komerksabiedrība.

** MS – meitas sabiedrība; KS – kopsabiedrība.

MOODY'S INVESTORS SERVICE LIMITED NOTEIKTIE REITINGI

Reitinga veids	Reitings	Reitinga apstiprināšanas datums	Iepriekšējais reitings
Ilgtermiņa noguldījumu reitings	Baa3	25.06.2009.	Baa3
Īstermiņa noguldījumu reitings	P3	25.06.2009.	P3
Finansiālās stabilitātes reitings	E+	25.06.2009.	D-
Hipotekāro ķīlu zīmju reitings	Baa2	23.04.2009.	A2

Moody's Investors Service ziņojumi par Banku: www.hipo.lv

Papildus informācija par piešķirtajiem reitingiem (t.sk. reitingu definīcijas): www.moodys.com

Šie saīsinātie finanšu pārskati ir lasāmi kopā ar Bankas 2008. gada finanšu pārskatu.

Rolands Paņķo
Valdes priekšsēdētājs

Uvis Zemītis
Galvenais grāmatvedis